

зміною стилю спілкування, усвідомленням бар'єрів спілкування, характером вирішення комунікативних завдань. Специфіка впровадження даної методики в технічних вузах полягає у вирішенні головного завдання навчального процесу: засвоєння кожним окремим студентом складного матеріалу (термінологій, технічних синтаксичних конструкцій і виразів) найоптимальнішим шляхом: від рівня засвоєння лексики через репродуктивне відтворення матеріалу до вироблення мовленнєвих навичок професійного спілкування. Такий напрям дослідження вважаємо перспективним для подальших досліджень щодо особливостей подання матеріалу на заняттях з іноземної мови в технічних ВНЗ.

Марченко О.О.
НТУ «ХП»

КРИТЕРІЇ СФОРМОВАНOSTІ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-МЕХАНІКІВ

Основна частина контактів між людьми будується на підставі іміджу, дуже важливо розуміти наскільки імідж відповідає реальності. Адже людина може свідомо чи мимоволі спотворювати свій імідж. Вміння цілеспрямовано керувати враженням називається іміджування, і відповідно до цілей іміджування може працювати на саморозкриття, самомаскування і самопрезентацію. І людина, що володіє цими технологіями, зможе легко будувати траєкторію своєї кар'єри.

Імідж та проблеми формування професійного іміджу фахівця висвітлено у дослідженнях особливостей організації професійної підготовки в умовах вищої школи (О. Володарська, В. Ділман, Є. Грішуніна, П. Гуревич, І. Зарецька, О. Калюжний, Н. Кузьміна, Л. Мітіна, О. Панасюк, Г. Почепцов, Р. Ромашкіна, В. Тимошенко, Б. Ушиков, І. Фьодоров, Н. Чипиленко, В. Шепель та ін.).

Метою та завданнями даної статті є визначення критеріїв сформованості професійно-особистісного іміджу майбутніх інженерів-механіків.

Дослідники виділяють різні критерії сформованості професійного іміджу. Мотиваційно-цільовий компонент є основним системоутворюю-

чим компонентом готовності до формування свого власного іміджу, характеризується стійкими мотивами та бажанням створювати свій Я-образ (його критеріями доцільно обрати сформованість мотивації до здійснення діяльності, усвідомлення мети та змісту професійної діяльності).

Змістово-процесуальний компонент є основним у формуванні знань щодо розуміння досліджуваного явища, містить знання, уявлення та погляди особистості стосовно розуміння категорії «імідж» та «професійний імідж» (критеріями вбачаємо сформованість системи знань про імідж та професійний імідж, а також володіння технологіями формування професійного іміджу).

Основою емоційно-ціннісного компоненту є емоційне ставлення до процесу формування професійного іміджу, наявність ціннісних орієнтацій особистості (критеріями доцільно обрати емоційне ставлення, розуміння цінності професійно-особистісного іміджу).

Організаційно-діяльнісний компонент формується з переліку вмінь та навичок в процесі діяльності. Професійний і особистісний розвиток особистості органічно поєднаний з діяльністю людини (критерієм даного компоненту доцільно обрати сформованість професійного іміджу та розвиненість імідж- складових у майбутніх інженерів–механіків).

Вироблено й обґрунтовано систему критеріїв сформованості професійно-особистісного іміджу майбутнього інженера-механіка. В ході дослідження було визначено наступні критерії: особливості професійного самовизначення; схильність до обраної професії та наявність професійно-важливих якостей; володіння вербальними та невербальними засобами спілкування; наявність професійних задатків та необхідний рівень фахових знань, а також *теоретичні знання* про професійно-особистісний імідж (його сутність, роль у професійній діяльності, складові, методи формування), бажання (прагнення) до позитивних змін у *своєму іміджі*. Відповідно вивчалися такі показники професійного самовизначення: мотиви вибору професії; усвідомлення особистісних якостей, необхідних для обраної професії; особливості розуміння специфіки та ролі іміджу в майбутній професії.

Згідно обраних критеріїв студенти були розподілені наступним чином: до студентів у яких рівень сформованості професійно-особистісного іміджу був достатнім, ми віднесли тих, що мали ґрунтовний рівень теоретичної підготовки з питань професійно-особистісного іміджу, вміли застосовувати знання у практичній діяльності і активно прагнули до позитивних змін. Показниками задовільного рівня сформованості професійно-особистісного іміджу виступили: часткові знання та вміння при наявності прагнення до позитивних змін. Незадовільний рівень сформованості професійно-особистісного іміджу визначався при відсутності у студентів знань, умінь з питань професійно-особистісного іміджу та його використання і недостатній мотивації.

Мороз М.В.
Savonia University of Applied Sciences (Finland)
Університет прикладних наук «Савонія»,
Республіка Фінляндія

ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУБ'ЄКТА УПРАВЛІНСЬКИХ ВІДНОСИН: ПЕДАГОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ

Практика розвитку суспільно-економічних та суспільно-політичних відносин у межах існуючої інституціональної системи, переконливо свідчить, що майже будь-який з суб'єктів управлінської діяльності, незалежно від профілю своєї професійної діяльності (державне управління, місцеве самоврядування, освіта, бізнес, політика тощо) є представником еліти. Крім того, слід розуміти, що сучасний управлінець, це перш за все не лише фахівець-професіонал у межах компетенції якого входять питання ефективності функціонування відповідної організаційної системи, а у тому числі і керівник-людина від діяльності якого, у кінцевому випадку, залежить розвиток кожного з об'єктів управління. Виникає питання щодо існування зв'язків та протиріч між відповідними статусами суб'єкту управлінських відносин.